

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความสามารถในการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้เรียน และความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล กับความสามารถในการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้เรียน ตลอดจนเปรียบเทียบตัวแปรอิสระกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและความสามารถในการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้เรียนของครูจิตวิทยาแนะแนวในเขตภาคตะวันออกเฉียง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ที่รับผิดชอบงานจิตวิทยาแนะแนวในโรงเรียน จำนวน 167 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ที่รับผิดชอบงานจิตวิทยาแนะแนวในโรงเรียน จำนวน 118 คน ซึ่งได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้สัดส่วน (proportion stratified sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนขนาดเล็ก	31	22
โรงเรียนขนาดกลาง	74	52
โรงเรียนขนาดใหญ่	62	44
รวม	167	118

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนว ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนว

ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
รายละเอียดของแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนว

1) ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น 4 ช่วงได้แก่

- ต่ำกว่า 5 ปี
- 6 – 10 ปี
- 11 – 20 ปี
- 20 ปีขึ้นไป

2) ขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่

- โรงเรียนขนาดเล็ก
- โรงเรียนขนาดกลาง
- โรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนว

มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ทบทวนแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนว

2. ศึกษาแนวคิดการประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคลตามแนวคิดมิติสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของ Beyer and Marshall (1981, p. 663)

3. ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลของครูจิตวิทยาแนะแนวให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ให้ครอบคลุมบุคคลสำคัญที่ครูจิตวิทยาแนะแนวต้องมีสัมพันธภาพร่วม ได้แก่

- 1) ผู้บังคับบัญชา มี 3 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, และ 3
- 2) ผู้ร่วมงาน มี 4 ข้อ คือ ข้อ 4, 5, 6, และ 7
- 3) ผู้ปกครองนักเรียน มี 5 ข้อ คือ ข้อ 11, 12, 13, 14, และ 15
- 4) นักเรียน มี 3 ข้อ คือ ข้อ 8, 9, 10

แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินรวมค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงมากที่สุด จนถึงไม่

จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78

ตัวอย่างแบบสอบถาม

(0) ฉันไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานกับผู้บังคับบัญชา

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 แบบวัดความสามารถในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของครู
จิตวิทยาแนะแนว

มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1.ทบทวนแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ
ความสามารถในการปฏิบัติงานพยาบาลของครูจิตวิทยาแนะแนว
- 2. ศึกษาตัวชี้วัดและการประเมินความสามารถการปฏิบัติงานของครูจิตวิทยาแนะแนว
- 3. ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของครูจิตวิทยา
แนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ครอบคลุมถึงลักษณะ
การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน มี
จำนวน 20 ข้อ ได้แก่

- 1) ความสามารถเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี 7 ข้อ คือ ข้อ 1, 2,
3, 4, 5, 6, และ 7
- 2) ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียน มี 4 ข้อ คือ ข้อ 8, 9, 10, และ 11
- 3) ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี

5 ข้อ คือ ข้อ 2, 13, 14, 15, และ 16

4) ความสามารถเกี่ยวกับการจัดคุณภาพในระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มี

5 ข้อ คือ ข้อ 17, 18, 19, และ 20

แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินรวมค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงมากที่สุด จนถึงไม่จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86

ตัวอย่างแบบวัด

(0) ฉันจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูม อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) รวบรวมข้อมูลโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ประกอบด้วย ชื่อโรงเรียน และที่ตั้ง
- 2) ทำหนังสือขอความร่วมมือผ่านไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง
- 3) เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยจัดส่งแบบวัดไปทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ขนาดโรงเรียน และ ประสิทธิภาพการทำงาน โดย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และประเมินระดับจากค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน และโดยรวม

3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของครูจิตวิทยาแนะแนว โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และประเมินระดับจากค่าเฉลี่ย ในแต่ละด้าน และโดยรวม

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับความสามารถในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของครูจิตวิทยาแนะแนว โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test)

5) เปรียบเทียบสัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยรวม และความสามารถในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ของครูจิตวิทยาแนะแนวโดยรวม ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) หรือทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้าพบว่าค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี The Scheffe' Test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

การแปลความหมายผลเกณฑ์การวิเคราะห์

1. ระดับความสัมพันธ์

เกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 316)

เมื่อค่า r เข้าใกล้ 1 (สูงกว่า .90)	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
เมื่อค่า r เข้าใกล้ 1 (ประมาณ .71 ถึง .90)	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
เมื่อค่า r เข้าใกล้ .50 (ประมาณ .30 ถึง .70)	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
เมื่อค่า r เข้าใกล้ .00 (ประมาณ .30 และต่ำกว่า)	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
เมื่อค่า r เป็น .00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ดังนี้

ถ้าเครื่องหมายเป็นบวก หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน

ถ้าเครื่องหมายเป็นลบ หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงข้ามกัน

2. ระดับค่าเฉลี่ย

เกณฑ์เปรียบเทียบระดับค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม สีสะอาด (2535) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด